

# Інформація без бар'єрів

*Главчева Юлія Миколаївна, [Yuliia.Hlavcheva@khpi.edu.ua](mailto:Yuliia.Hlavcheva@khpi.edu.ua)*

*Палей Тетяна Леонідівна, [tetyana.palyey@khpi.edu.ua](mailto:tetyana.palyey@khpi.edu.ua)*

*Новосьолова Світлана Юріївна, [svetlana\\_k75@ukr.net](mailto:svetlana_k75@ukr.net)*

*Національний технічний університет  
«Харківський політехнічний інститут»*



# Інформація – стратегічний ресурс



*«Хто володіє інформацією, той володіє світом»*

Натан Ротшильд

Вінстон Черчилль зробив цей вислів  
всесвітньо відомим.



1 грудня 2021 р.

2





Допомога пошукових систем



Бібліотека НТУ «ХПІ»



Безліч джерел інформації...  
Якість? Об'єктивність? Достовірність?

# Актуальність

Забезпечення якісного та оперативного інформаційного обслуговування користувачів з особливими освітніми потребами є актуальним завданням бібліотек.

Актуальність підтверджується активним оновленням та формуванням нормативно-правових документів:

- **Про бібліотеки і бібліотечну справу** : Закон України від 27.01.1995 № 33/95-ВР. Дата оновлення: 22.05.2021, ст. 21-23;
- **Про інформацію** : Закон України від 02.10.1992 № 2658-XII. Дата оновлення: 16.07.2020, ст. 5;
- **Про забезпечення створення безбар'єрного простору в Україні** : Указ Президента України від 03.12.2020 № 533/2020 ;
- **Про освіту** : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. Дата оновлення: 08.08.2021;
- **Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року** : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14. 04. 2021 № 366-р



1 грудня 2021 р.

4



# Впроваджено в НТУ «ХПІ»

Доступність освіти (Правила прийому до НТУ «ХПІ»),  
<https://vstup.osvita.ua/doc/files/2021/receptionRule/104.pdf>

Створення умов **фізичного доступу** до навчальних корпусів та закладів інфраструктури (Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення в НТУ «ХПІ»: правила спілкування та поведження, <http://vstup.kpi.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/02/poriadok-suprovodu-nova-redaktsiia-v-red.iur.otd-1.pdf>)

Розробка **спеціальних програм та методик**:

методика навчання природничим наукам дітей з особливими потребами (методика викладена у навчальному посібнику «Інклюзивне навчання при порушенні слуху», <https://www.kpi.kharkov.ua/ukr/2021/06/04/vcheni-hpi-avtory-metodyky-navchannya-ditej-z-vadamy-sluhu/>).

**Віртуальне середовище:**

- Створення системи корпоративної комунікації НТУ «ХПІ» на базі сервісів Microsoft Office 365;
- Система дистанційного навчання (СДН);
- Наявність електронного кабінету студента для отримання навчальних завдань.



# Основні напрями підготовки



## Персонал

- Готовність співробітників (професійна)
- Толерантність



## Фізичне середовище

- Фізична доступність, комфортне перебування
- Перешкода – COVID-19



## Віртуальне середовище

- Кадрові та програмно-апаратні ресурси
- Уніфікація, стандартизація, інтероперабельність
- Володіння цифровими та інформаційними компетентностями





## Персонал

- Готовність співробітників (професійна)
- Толерантність



# Підготовка кадрів

## Відповідна освіта:

- володіння основами соціальної психології;
- знання основних форм і методів проведення соціокультурної роботи.

## Інклюзивна компетентність:

- особливості індивідуальної роботи з користувачами з ООП;
- вміння організувати спілкування і дозвілля людей з обмеженими можливостями;
- забезпечення достатнього рівня комфортності.

## Готовність до роботи з користувачами з ООП.





# Декларація принципів толерантності (ЮНЕСКО, 1995)

## Стаття 1 - Поняття толерантності

1.1 Толерантність означає повагу, сприйняття та розуміння багатого **різноманіття культур** нашого світу, **форм самовираження** та **самовиявлення** людської особистості.

Формуванню толерантності **сприяють знання, відкритість, спілкування та свобода думки, совісті і переконань.**

Толерантність - це **єдність у різноманітті**. Це не тільки моральний обов'язок, а й політична та правова потреба.

Толерантність - це те, що **уможливлює досягнення миру**, сприяє переходу від культури війни до культури миру.



<https://don.kyivcity.gov.ua/files/2014/2/10/Deklaracija-tolerantnosti.pdf>

1 грудня 2021 р.

9



## Стаття 5 - Готовність до дій

Ми зобов'язуємося сприяти формуванню психології толерантності та ненасильства, використовуючи для цього програми та заклади в галузі освіти, науки, культури і комунікації.

## Стаття 6 - Міжнародний день толерантності

Для того, щоб піднести громадську свідомість, звернути увагу на небезпеку, приховану в нетерпимості, протидіяти її проявам, сприяти формуванню психології толерантності та вихованню в її дусі, ми урочисто проголошуємо 16 листопада щорічним Міжнародним днем толерантності.





## Фізичне середовище

- Фізична доступність, комфортне перебування
- Особлива ситуація – COVID-19



1 грудня 2021 р.





Будівлі оснащені пандусами з поручнями для заїзду до приміщення



Зона обслуговування користувачів з ООП розташована на першому поверсі



## Фізичний доступ до будівлі бібліотеки (1)



У холі знаходиться зона дозвілля для занять та відпочинку

## Фізичний доступ до будівлі бібліотеки (2)

## Віртуальне середовище



- Кадрові та програмно-апаратні ресурси
- Уніфікація, стандартизація, інтероперабельність
- Володіння цифровими та інформаційними компетентностями



# Науково-технічна бібліотеки НТУ «ХПІ»: елементи віртуального середовища



**Вітасмо!**  
 Рад вітати Вас у електронному репозитарії Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (eNTUKHPiR)  
 ISSN 2409-5982

Розширте свої публікації у репозитарії eNTUKHPiR, спробийте підвищити рейтинг університету

**Для випускних публікацій до репозитарію необхідно:**

1. Скористатися з коментарем про репозитарій НТУ «ХПІ», наказом «Про формування колекції друкованих і електронних видань»
2. До бібліотеки подати:
  - авторський договір-присягання,
  - електронну версію публікації у форматах Word або PDF з розшифруванням,
  - заголовки, анотацію та ключові слова українською, російською та англійською мовами.

Публікації, розміщені самостійно автором, проходять ретельну перевірку.

Інструкція з реєстрації  
 Інструкція з самозареєстрування  
 Інструкція з пошуку публікацій

З усіх питань щодо передачі нових текстів публікацій до репозитарію звертайтеся: Бібліотека, 5 поверх, каб. 86, тел.: 707-60-93, е-mail: [library@ntu-kpi.ua](mailto:library@ntu-kpi.ua)

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

НТУ «ХПІ» ГОЛОВНА ЕЛЕКТРОННИЙ КАТАЛОГ РЕПОЗИТАРІЙ ВИДАННЯ НТУ «ХПІ» ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ ГАЛЕРЕЯ НАДХОДЖЕННЯ КОНТАКТИ

**Оволодівайте системою електронних послуг!**

Навчання, консультації щодо використання електронних послуг в Україні та доступ до них отримаєте у нашій бібліотеці (кімн. 34, тел.: 707-66-40)

Навність папдусу та широких проходів забезпечує комфортний доступ до робочих місць

1 2 3 4

**Освіта**

- Абітурієнтам
- Студентам
- Академічна доброчесність
- Організаторам навчального процесу
- Відкрита освіта

**Час читати!**

Книжкові шедеври в мініатюрі

**Медіа-огляд «Книжкові шедеври в мініатюрі»**  
 (мініатюрні видання з фонду НТБ НТУ «ХПІ»)

Читати далі Русский

**Пошук по сайту**

Пошук

**Віртуальна довідка**

- Правила роботи
- Поставити запитання

Науково-технічна бібліотека Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Вибраний варіант стандартної лінійки

Введіть слово (алфавітний вимолю)

Показати по 20/100 рек

100

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

Правила складання заявки від час вимогу

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»  
 Науково-технічна бібліотека  
 5 поверх, каб. 86, тел.: 707-60-93, е-mail: [library@ntu-kpi.ua](mailto:library@ntu-kpi.ua)

# Електронний каталог, як елемент персонального віртуального середовища користувача



Користувачі мають можливість:

- пошук у 4 бібліографічних та 2 повнотекстових базах даних;
- попереднє дистанційне замовлення видань;
- перегляд електронного формуляру;
- доступ до повних текстів (для авторизованих читачів).



1 грудня 2021 р.

16





# Розділ «Книги, що зігрівають серця» для організації дозвілля



*«Ходить осінь по долині і снує свої сіті. Обснувала димами гори, заповнила мрякою яри, потяглася сірою курявою за течією рік і потоків, вішається по гілляках дерев, суне туманами по шляхах, облягає цілими таборами села, досягає бовдурами до неба. Під її дотиком тихнуть голоси, співи та викрики, жовкне листя, стулюються чашки немногих запізвених квіток і серце корчиться з болю і жалю за минулим. Вона закриває перспективи, відбирає ясність, оживлює сумніви та знеохоту».*

**Іван Франко «Перехресні стежки»**

**Цитується за виданням:** Франко І. Я. Перехресні стежки / Іван Франко ; [упоряд., авт. передм., авт. прим. І. М. Андрусяк]. —

Харків : Ранок, 2003. — 336 с. — (Програма з літератури).

«Ходить осінь по долині і снує свої сіті.  
<...> Вона закриває перспективи,  
відбирає ясність, оживлює сумніви та  
знеохоту».

**Іван Франко «Перехресні стежки»**

Перелік творів Івана Франка з фонду  
бібліотеки

<http://library.kpi.kharkov.ua/uk/quotations>



1 грудня 2021 р.

17



# The Digital Competence Framework 2.0

<https://ec.europa.eu/jrc/en/digcomp/digital-competence-framework>



1 грудня 2021 р.

18



# 4. Рівень – Безпека

## 4.1 Захисні пристрої

- Щоб захистити пристрої та цифровий вміст, а також зрозуміти ризики та загрози в цифровому середовищі. **Знати про заходи безпеки** та належним чином враховувати надійність та конфіденційність.

## 4.2 Захист персональних даних та конфіденційності

- Для захисту **персональних даних** і конфіденційності в цифрових середовищах. Щоб зрозуміти, що цифрові послуги використовують «Політику конфіденц.», щоб інформувати, як використовуються персональні дані.

## 4.3 Охорона здоров'я та благополуччя

- Вміти уникати ризиків для здоров'я та загроз **фізичному та психологічному благополуччю** під час використання цифрових технологій. Знати цифрові технології для **соціального благополуччя та соціальної інтеграції.**

## 4.4 Захист навколишнього середовища

- Усвідомлювати вплив цифрових технологій на **навколишнє середовище** та їх використання.

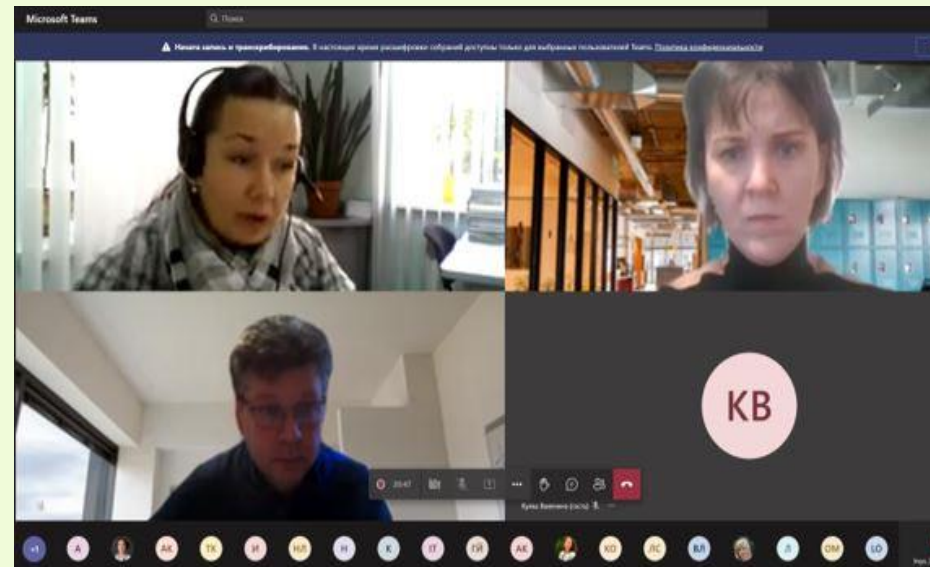


# Онлайн – заходи

Медійна та інформаційна грамотність



Microsoft Teams



1 грудня 2021 р.

20



# Перші кроки в обслуговуванні користувачів з особливими освітніми потребами

1. Реалізація підготовки за основними напрямками (які вищевказані).
2. Інститут «Бібліотекара-куратора», навчання інформаційним навичкам.
3. Виявлення людей з особливими освітніми потребами, які працюють або навчаються в НТУ «ХПІ».
4. Формування реєстру потенційних користувачів, виявлення їх інформаційних потреб, занять та інтересів.
5. Планування індивідуального бібліотечного обслуговування користувачів даної категорії, вибір підходів та засобів.



# Концептуальні підходи до трактування толерантності (розвиток):

<...>

- 1) Трактування толерантності як **терпимості, пасивне ставлення до «іншого»**, як до когось кого потрібно терпіти (найнижчий рівень, але його недостатньо для формування простору толерантності).
- 2) Трактування толерантності як підтримання **нейтралітету у ставленні до «іншого»**, визнання за «іншим» прав, якими наділені ми самі, але, в той же час **небажання діяти із ним спільно**.
- 3) Трактування толерантності як **активного механізму для конструювання моделей взаємодії та співпраці з «іншим»**. Саме цей факт активної толерантності закладений у основу «Декларація принципів толерантності» (ЮНЕСКО, 1995).

<...>



Вегеш І. Еволюція концепту толерантності у світовій науковій думці. *Толерантність на кордонах Європи: вимір для України* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Ужгород, 2019. С. 21–24.

1 грудня 2021 р.

22



*Використано презентацію Палей Т., Новосьолова С. «Інформаційне обслуговування користувачів з особливими освітніми потребами», Дніпро, 2021, <http://conflib.diit.edu.ua>.*

# Дякуємо за увагу!

*Главчева Юлія Миколаївна, [Yuliia.Hlavcheva@khpri.edu.ua](mailto:Yuliia.Hlavcheva@khpri.edu.ua)*

*Палей Тетяна Леонідівна, [tetyana.palyey@khpri.edu.ua](mailto:tetyana.palyey@khpri.edu.ua)*

*Новосьолова Світлана Юріївна, [svetlana\\_k75@ukr.net](mailto:svetlana_k75@ukr.net)*

*Національний технічний університет  
«Харківський політехнічний інститут»*



1 грудня 2021 р.

23

